

Čilenska gunera (*Gunnera tinctoria*)

Opis: Velika zelnata trajnica, ki zraste do 1,5 m v višino. Ima izrazito velike, dlanasto deljene liste, ki so široki tudi do 2 m. Rastline imajo veliko, debelo koreniko, ki je pri starejših rastlinah dolga 1,5 do 2 m in delno raste nad zemljo. Ko pozno jeseni listi odmrejo, so korenike dobro vidne. Na listnih pecljih so številne zelene bodičke, ki so usmerjene navzgor. Cveti od zgodnje spomladi do poletja. Pokončno socvetje izrašča med listi na cvetnem peclju, je veliko in zelo gosto. Posamezna rastlina proizvede do 250.000 semen. Razširja se s semeni in vegetativno.

Čilenska gunera je na videz nekoliko podobna užitni rabarbari (*Rheum x hybridum*) ter tangutski rabarbari (*Rheum palmatum*), vendar so pri teh vrstah listi veliki največ 1 m, na pecljih oz. steblih pa ni bodičk. Pri rabarbarah je socvetje sestavljeno iz drobnih rdečkastih cvetov, ki so razpršeno nanizani na pokončnem stebelu. Še bolj podobna je prav tako tujerodna dlanastokrpa gunera (*Gunnera manicata*). Ta je še večja in doseže do 2 m v višino. Bodičke so zelene z rdečo konico in usmerjene navzdol. Socvetje je bolj podolgovato in bolj rahlo kot pri čilenski

guneri.

Foto: arhiv Zavoda Symbiosis

Domovina: Območje naravne razširjenosti obsega celotno vzhodno obalo Južne Amerike.

Stanje v Sloveniji: Pri nas se obe vrsti gunere občasno pojavljata kot okrasni rastlini, vendar za zdaj še ni podatkov, da bi uspevali podivjano. Čilenska gunera je v Evropi invazivna na Irskem in v Veliki Britaniji.

Habitat: Na območju naravne razširjenosti čilenska gunera uspeva na gozdnih robovih v bližini mokrišč, na brežinah potokov, ter na meliščih. Na Irskem uspeva na obrežnih pečinah, ob vodotokih, cestah ter na vlažnih travnikih, poljih in opuščenih vrtovih.

Poti vnosa: V Evropo so jo zanesli kot okrasno rastlino.

Vplivi: Čilenska gunera lahko oblikuje goste sestoje, iz katerih izrinja druge vrste. Zaradi velikih listov močno vpliva na podobo pokrajine. Na Novi Zelandiji ponekod zmanjšuje pretočnost potokov in povečuje možnost poplav.

Literatura: Riches, C, 2008, posodobljeno 2017. *Gunnera tinctoria* (giant rhubarb). Pridobljeno od: <https://www.cabi.org/isc/datasheet/107826>

Darlington, R. W. brez letnice. Brazilian Giant-rhubarb, prickly rhubarb, *Gunnera manicata*. Pridobljeno od: [http://wildflowerfinder.org.uk/Flowers/G/GiantRhubarb\(Brazilian\)/GiantRhubarb\(Brazilian\).htm](http://wildflowerfinder.org.uk/Flowers/G/GiantRhubarb(Brazilian)/GiantRhubarb(Brazilian).htm)

Darlington, R.W. brez letnice. Chilean- giant Rhubarb, Giant rhubarb, *Gunnera tinctoria*. Pridobljeno od: [http://wildflowerfinder.org.uk/Flowers/G/GiantRhubarb\(Chilean\)/GiantRhubarb\(Chilean\).htm](http://wildflowerfinder.org.uk/Flowers/G/GiantRhubarb(Chilean)/GiantRhubarb(Chilean).htm)

Povzeto po Kus Veenvliet, J. in P. Veenvliet, 2017, Opisi izbranih invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo. Poročilo naloge Priprava materialov za osveščanje in za identificiranje invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo. 1. del. Izvajalec: Zavod Symbiosis. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor.

